

Arkistolähteet

Tampereen kaupungin rakennusvalvonnan arkisto: asemapiirroksat ja pääpiirustukset tontilta 837-301-930-1.

Cargotec Finland Oy, Tampere, tehtaan arkisto: valokuvia, piirustuksia.

Tampereen museot: Vapriikin kuva-arkisto

Tampereen kaupungin kaupunkikehitys: kartta-aineistot, ilmakuvat.

Painamattomat tutkimukset ja selvitykset

Hinnerichsen, Miia, *Tampereen messu- ja urheilukeskus*. Rakennusinventointi. Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö 2007.

Hjelm-Luontola, Birgitta. *Härmälän läntinen teollisuusalue. Alueen rakennuskannan inventointi*. KA & Koivikko Engineering Oy 2011.

Härmälänranta. Masterplan. Tengbom Arkitekter. Skanska Oy 2012.

Härmälänranta. Urban analysis. Tengbom Arkitekter. Skanska Oy 2012.

Härmälän vanhan puutaloalueen suojeleusmakaava. Inventointiraportti 4.4.2002. Tampereen kaupunki.

Lyyra-Seppänen, Anna. *Pohjolankatu 25. Rakennusinventointi*. Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö 2006.

Lyytinen, Hanna. *Härmälän tehtaan rakennuskannan arviointi*. Kalmar Industries Oy Ab. Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Ky 2005.

Lyytinen, Hanna, *Lentokonetehtaan valkoisen arkkitehtuurin jäljillä*. Käsikirjoitus julkaisuun "Valtion lentokonetehtaasta osaksi Cargotec –konsernia" (Tampereen museot) 1.5.2012

Lyytinen, Hanna, *Lentovarikkorakennus*. Kulttuurihistoriallinen dokumentointi. Skanska Oy. Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy 2010.

Pussinen, Petri, *Härmälän teollisuusalueen asemakaavan muutos*. Alueen rakennuskannan inventointi. Kalmar Industries Oy Ab. Arkkitehtikonttori Petri Pussinen Oy 2004.

Valonen, Maija, *Kulttuurihistoriallisesti merkittävän teollisuusympäristön uudelleenkäyttö – Kulttuurihistoriallisten arvojen selvittäminen. Kankaan paperitehdas*. Pro gradu –tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitos, taidehistoria 2011.

Kirjallisuus

Alajoki, Jaana, *Härmälä Rantaperkiö – torpista lentokoneisiin*. Härmälä-seura ry ja Tampereen kaupunki. Tampereen kaupunginosat –julkaisusarja IX. Tekstitalo oy & Offset 1996.

Hildén, Juhani, *Huvilarannikko. Tamperelais herrasväen kesäasutuksen vaiheita Rantaperkiössä ja Härmälässä*. Härmälä-seura ry. Tampere 1993.

Keskinen, Jouni – Peltola, Jarmo – Suodenjoki, Sami. *Tamperelaiset. Tehdaskaupungin väestö, alue ja asuminen 1918-1940*. Tampereen museot 2005.

Mäkinen, Anne, *Hygieniää, tekniikkaa ja taloudellisuutta – puolustuslaitoksen arkkitehtuuri 1930-luvulla*. Teoksessa Taidehistoriallisia tutkimuksia 12. Taidehistorian seura. Helsinki 1991.

Mäkinen, Anne, Puolustusministeriön naisarkkitehdit 1927-1939 teoksessa *Taidehistoriallisia tutkimuksia 10*. Taidehistorian seura. Jyväskylä 1987.

Mäkinen, Anne, *Suomen valkoinen sotilasarkkitehtuuri 1926-1939*. Bibliotheca historica 53. Suomalaisen Kirjallisuuden seura. Vammala 2000.

Niskanen, Aino, *Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot*. Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosaston tutkimuksia 2005/22. Arkkitehtuurin historia. Teknillinen korkeakoulu, Helsinki 2005.

Raunio, Jukka, *Valtion Lentokonetehtaan historia. Osa 2: Tampereella ja sodissa 1933-1944*. Forssa 2007.

Riionheimo, Anna, 'Ruukinpuutarhat ja teollisuuden etupihat' teoksessa *Vihreä perintö. Satakunnan historialliset puistot ja puutarhat*. Luontotalo Arkin julkaisuja 1. Satakunnan museo, Pori 2009.

Sinisalo, Antero, *Puutarhataiteen historian perusteet* (toim. Maunu Häyrynen). Viherympäristöliiton julkaisuja 6. Teknillinen korkeakoulu. Helsinki 1997.

Standertskjöld, Elina, *Arkkitehtuurimme vuosikymmenet 1930-1950*. Suomen rakennustaiteen museo – Rakennustietosäätiö – Rakennustieto Oy. Karisto, Hämeenlinna 2008.

Uolamo, Seppo, *Härmälä Tampereen lentokenttä*. Apali Oy. Tampere 2004.

Internet

Museovirasto: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Puolustusvoimien 1930-luvun arkkitehtuuri Helsingissä.
http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4667

Museovirasto: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Sotatarviketeollisuuden alueet Jyväskylä – Laukaa.
http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=190

Peltola, Jarmo, Lentokonetehtas muuttaa Tampereelle.
Tampereen yliopisto: Koskesta voimaa-verkkojulkaisu.
<http://www.uta.fi/yky/arkisto/koskivoimaa/tyo/1918-40/lentokteh.htm>

Puolustushallinnon rakennuslaitos: Puolustusministeriön rakennustoimiston historiasta.
[http://www.phrakl.fi/phrakl/Publish.nsf/\\$all/449DDA4AAB7860C1C2256FC70048EAA7](http://www.phrakl.fi/phrakl/Publish.nsf/$all/449DDA4AAB7860C1C2256FC70048EAA7)

Tampereen museot: Tampereen julkiset veistokset ja monumentit.
<http://www.tampere.fi/ekstrat/taidemuseo/patsaat/>

Vahtikari Tanja, Härmälä – arkkitehtonista harmoniaa ja kaalinpäitä.
Tampereen yliopisto: Koskesta voimaa-verkkojulkaisu.
<http://www.uta.fi/yky/arkisto/koskivoimaa/kaupunki/1918-40/harmala2.htm>